

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня **НІКОЛАЄНКО Андрій Костянтинович**, 1998 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2021 році Державний університет «Житомирська політехніка» за спеціальністю «Право», працює юрисконсультантом в Іноземному Підприємстві «Євгроголд Індестріз ЛТД», виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Публічне управління та адміністрування».

Разова спеціалізована вчена рада утворена наказом Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомира, від 27 квітня 2026 року № 108/од, у складі:

Голови разової спеціалізованої ради – Івана ДРАГАНА, доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри права та правоохоронної діяльності Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Рецензентів – Юрія ШПАКА, доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир; Катерини НАУМЧУК, доктора філософії, доцента, доцента кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Офіційних опонентів – Тетяни ШЕСТАКОВСЬКОЇ, доктора наук з державного управління, професора, президента Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього» Міністерства освіти і науки України, м. Чернігів; Людмили АНТОНОВОЇ, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри обліку і аудиту Чорноморського національного університету імені Петра Могили Міністерства освіти і науки України, м. Миколаїв.

На засіданні 28 травня 2026 року рада прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» Ніколаєнку Андрію Костянтиновичу на підставі публічного захисту дисертації «Євроінтеграційна стратегія антикорупційної політики України» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Дисертацію виконано у Державному університеті «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Науковий керівник – Анатолій ДИКИЙ, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка» Міністерства освіти і науки України, м. Житомир.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, який спрямований на розробку теоретичних основ і практичних рекомендацій щодо формування євроінтеграційної стратегії антикорупційної політики України як складової системи публічного управління та адміністрування. Дисертація виконана державною мовою.

Здобувач має 7 наукових публікацій за темою дисертації, з них: 1 – стаття в іноземному періодичному науковому виданні, що індексується в наукометричній базі даних Scopus; 3 статей у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України (категорія «Б») та 3 тез доповідей, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації, зокрема:

1. Лукашук О.М., Ніколаєнко А. Аналіз глобальних та регіональних тенденцій поширення корупції за Індексом сприйняття корупції. Економіка, управління та адміністрування. 2025. № 4 (114). С. 210-222.

2. Лукашук О.М., Ніколаєнко А. Комплексний аналіз сприйняття, впливу та поведінкових аспектів корупції в країнах Європейського Союзу. Економіка, управління та адміністрування. 2026. № 1(115). С. 223-230.

3. Nikolaienko A. A Comprehensive Analysis of Perceptions, Impact, and Behavioral Aspects of Corruption in European Union Countries. Public Policy and Accounting. 2025. Vol. 2(12). PP. 62-73.

4. Nikolaienko A., Nikolaienko O., Avanesov H., Koshmal S., Lukashuk O. Corruption as a threat to national security: analysis of anti-corruption mechanisms and their effectiveness. Economic affairs. 2024. Vol. 69, no. 1. P. 23-31. URL: <https://doi.org/10.46852/0424-2513.1.2024>.

5. Ніколаєнко А.К. Стратегічні орієнтири розвитку антикорупційної політики України в умовах інституційної трансформації. Тези Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції аспірантів, молодих учених та

студентів, присвяченої Дню науки. Житомир: Житомирська політехніка, 2025. С. 825-827.

6. Ніколаєнко А. К. Оцінка ефективності антикорупційної політики у контексті міжнародного досвіду та українських реалій. Правова політика України: історія та сучасність: матеріали VI Всеукраїнського науково-практичного семінару, 9-10 жовтня 2025 року. Житомир: Житомирська політехніка, 2025. С. 244-245.

7. Ніколаєнко А. К. Корупція як соціально-правове та управлінське явища. Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів XXI століття: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 11-12 грудня 2025 року. Житомир: Житомирська політехніка, 2025. С. 655-659.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

1. **ДРАГАН Іван Олександрович**, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри права та правоохоронної діяльності Державного університету «Житомирська політехніка».

Без зауважень.

2. **ШПАК Юрій Валерійович**, доктора наук з державного управління, доцента, професора кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

Є зауваження, зокрема:

1. У дисертації значну увагу приділено формуванню євроінтеграційної стратегії антикорупційної політики України та визначенню її методологічних засад. Водночас доцільно було б більш детально розкрити механізми практичної імплементації запропонованої стратегії в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення, зокрема з урахуванням обмежених фінансових, кадрових та організаційних ресурсів органів публічної влади.

2. Автором запропоновано використання великих даних, штучного інтелекту та блокчейн-технологій як складових технологічної матриці антикорупційної політики. Такий підхід є інноваційним і перспективним, однак потребує додат-

кового розкриття питань кібербезпеки, захисту персональних даних, алгоритмічної прозорості, недопущення дискримінаційних рішень та відповідальності за використання цифрових інструментів у сфері публічного управління.

3. У роботі ґрунтовно досліджено поведінкові аспекти корупції в країнах Європейського Союзу, що є важливою складовою порівняльного аналізу. Водночас доцільно було б ширше співвіднести отримані висновки з українськими соціологічними та управлінськими реаліями, зокрема з рівнем довіри громадян до антикорупційних інституцій, готовністю повідомляти про корупцію та сприйняттям викривачів у національному контексті.

4. Дисертація містить обґрунтовані положення щодо ролі НАЗК як головного координатора формування Стратегії антикорупційної політики України. Водночас дискусійним залишається питання більш чіткого розмежування функцій між НАЗК, іншими антикорупційними органами, органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством та міжнародними партнерами в процесі реалізації запропонованих стратегічних цілей.

5. У дослідженні обґрунтовано дев'ять стратегічних цілей антикорупційної політики України. Разом з тим доцільно було б більш детально представити систему індикаторів оцінювання досягнення цих цілей, зокрема кількісних і якісних показників, які дозволили б здійснювати моніторинг ефективності реалізації стратегії на різних етапах її впровадження.

3. НАУМЧУК Катерина Миколаївна, доктор філософії, доцент, доцент кафедри національної безпеки, публічного управління та адміністрування Державного університету «Житомирська політехніка».

Є зауваження, зокрема:

1. В п.1.1. основна увага зосереджена переважно на кількісних показниках бібліометричного аналізу, зокрема динаміці наукових публікацій, географічному розподілі досліджень, найбільш цитованих працях, провідних журналах та джерелах фінансування. Водночас недостатньо розкрито змістовний вимір наукового дискурсу, зокрема ключові теоретичні підходи до дослідження корупції та домінуючі концептуальні моделі наукової парадигми.

2. Дисертант в роботі основну увагу зосереджує переважно на етапі формування понятійного апарату корупції через аналіз лексикографічних, нормативно-правових та міжнародних джерел, а також систематизацію наукових підходів (правового, економічного, соціального, політичного, інституційного та управлінського). Водночас недостатньо розкрито порівняльний аналіз зазначених підходів у частині їх концептуальних розбіжностей і взаємодоповнюваності. Зокрема, не акцентовано увагу на тому, які саме теоретичні парадигми є домінантними у сучасному науковому дискурсі, як еволюціонувало розуміння корупції від вузько-правового до комплексного соціально-управлінського явища.

3. У п.2.3. розглянуто міжнародну політику впровадження стандартів доброчесності та антикорупційних механізмів у країнах ОЕСР, що дозволило виявити суттєвий розрив між нормативним регулюванням і практичним впровадженням. Особливу увагу приділено врегулюванню конфлікту інтересів, політичним фінансам, внутрішньому аудиту та прозорості публічної інформації. Водночас доцільно поглибити аналіз інституційної спроможності країн та впливу політичних і соціальних чинників на ефективність реалізації антикорупційної політики. Це дозволить точніше оцінити реальну дієвість антикорупційних механізмів, а не лише рівень їх формального нормативного закріплення.

4. Попри всебічне розкриття методологічних положень формування Стратегії антикорупційної політики України (п.3.1.), робота потребує глибшого узагальнення практичної різниці між формальною побудовою стратегічних документів і їх реальною імплементацією в системі публічного управління, що є особливо важливим в умовах ризику інституційної імітації антикорупційних реформ.

4. ШЕСТАКОВСЬКА Тетяна Леонідівна, доктор наук з державного управління, професор, президент Закладу вищої освіти «Університет трансформації майбутнього».

Є зауваження, зокрема:

1. У підрозділі, присвяченому визначенню сутності корупції (с. 3, 37 і далі), автор пропонує трактування корупції як системної управлінської дисфункції, що є теоретично вагомим. Водночас це положення подано переважно на концептуальному рівні без достатньої ілюстрації конкретними прикладами з практики публічного управління, що могло б посилити прикладну значущість запропонованого підходу.

2. У процесі формування вибірки публікацій у базі Scopus (с. 25) зазначено загальну кількість документів (13841), однак не конкретизовано критерії відбору, зокрема часові межі, типи документів (статті, конференційні матеріали тощо) та галузеві обмеження. Відсутність таких уточнень ускладнює оцінку репрезентативності отриманих результатів і може впливати на інтерпретацію динаміки наукового інтересу.

3. У підрозділі 2.2 (с. 82–90) при аналізі поведінкових аспектів корупції в країнах ЄС автор робить важливі узагальнення щодо ролі довіри та суспільних установ, однак ці висновки базуються переважно на вторинних джерелах і не супроводжуються власним емпіричним дослідженням або глибшим порівняльним аналізом окремих країн, що могло б підсилити аналітичну складову роботи.

4. У підрозділі 3.2 (с. 133–135) при обґрунтуванні технологічної складової антикорупційної стратегії (використання великих даних, штучного інтелекту, блокчейн) автор окреслює перспективні напрями розвитку, однак ці положення мають переважно концептуальний характер і не супроводжуються аналізом конкретних прикладів реалізації або оцінкою можливих ризиків і обмежень їх впровадження.

5. У підрозділі 3.1 (с. 121–125), де автор обґрунтовує організаційні положення формування Стратегії антикорупційної політики України, зокрема визначає роль НАЗК як ключового координатора та пропонує механізм формування робочої групи, подано змістовні пропозиції. Водночас у роботі недостатньо деталізовано процедурні аспекти реалізації цих положень, зокрема критерії відбору учасників робочої групи, механізми забезпечення їх незалежності та запобігання конфлікту інтересів. Більш ґрунтовне опрацювання цих питань сприяло б підвищенню практичної реалізованості запропонованих організаційних рішень.

5. АНТОНОВА Людмила Володимирівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри обліку і аудиту Чорноморського національного університету імені Петра.

Є зауваження, зокрема:

1. У підрозділі 1.1 (с. 24–25) автор застосовує інструменти Google Trends, Scopus і Bibliometrix для аналізу наукового дискурсу щодо корупції, що є сучасним

і обґрунтованим підходом. Водночас у тексті не подано достатньо розгорнутого обґрунтування вибору саме цих інструментів, а також не окреслено їхні методологічні обмеження (зокрема залежність від мови запиту, алгоритмів індексації чи репрезентативності даних). Урахування цих аспектів дозволило б підвищити наукову обґрунтованість проведеного аналізу.

2. При аналізі динаміки публікаційної активності (с. 26) автор робить висновок про стійке зростання інтересу до проблематики корупції, що загалом підтверджується представленими графічними матеріалами. Разом із тим, цей висновок базується переважно на візуальному аналізі, без застосування кількісних методів (наприклад, трендового аналізу чи розрахунку темпів приросту), що дещо обмежує рівень його статистичної обґрунтованості.

3. У підрозділі 2.1 (с. 64 і далі) аналіз глобальних і регіональних тенденцій поширення корупції здійснюється переважно на основі Індексу сприйняття корупції. Разом із тим, у роботі недостатньо враховано методологічні обмеження цього індексу, зокрема його орієнтацію на сприйняття, а не на фактичний рівень корупції, що доцільно було б компенсувати використанням додаткових індикаторів або критичним аналізом цього інструменту.

4. У підрозділі 3.1 (с. 121) автор пропонує п'ятиетапну методологічну конструкцію формування стратегії антикорупційної політики, що є змістовним результатом дослідження. Водночас її подання має переважно описовий характер, без чіткої алгоритмізації або графічної візуалізації, що дещо ускладнює її практичне застосування в діяльності органів публічного управління.

5. У розділі 3 та висновках до нього (с. 157) система стратегічних цілей антикорупційної політики сформована логічно та структуровано, проте не повною мірою простежується зв'язок між окремими цілями, завданнями та інструментами їх реалізації у вигляді чіткої ієрархічної моделі або матриці відповідності, що могло б підвищити практичну цінність запропонованих рекомендацій.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради.

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує НІКОЛАЄНКУ Андрію Костянтиновичу ступінь доктора філософії з галузі знань 28 – «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – «Публічне управління та адміністрування».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

**Голова разової
спеціалізованої
вченої ради**

Іван ДРАГАН

Підпис _____
Засвідчую:
Учений секретар
Житомирська політехніка

Олена Гойко

